

## Grønlandssamráðingin

P. M. DAM OG FØROYSKA SENDINEVNDIN VIL HELDUR ENN GIARNA, AT ØLL FRÁGREIÐINGIN UM GRØNLANDSSAMRÁÐINGAR-NAR KOMA Í HVØRT HÚS

Tá ein partur av samráðingunum eru sagdar bara at vera fyrri tingmenn, er tað tí, at hin parturin er frá samráðingunum á lokalum fundum — og fyrri at hesin parturin kann verða fyrri almenningin, mega grønlandsku luttakararnir geva samtykki til tað.

Løgmaður hevur biðið teir um

hetta samtykki — og tað verður ventandi givið.

Dam roynir so sanniliga ikki at dylja minsta vetið frá samráðingunum.

Har er einki mannminkandi at dylja — tvørturímóti.

Samráðingarnar tola so sanniliga dagsins ljós!

## Stórir javnaðarmannasigur í Týsklandi

Í Bremen er nýliga val farið fram. Har vunnu javnaðarmenn stórsigur, fingi 54 pst. av øllum atkvøðunum. Kristiligi demokratisk flokkurin tapti.

Menn meina, at javnaðarflokkurin verður at gera stjórn einsamallur.

Seinast fingi javnaðarmenn 48

pst. av atkvøðunum. Tá varð gjord samgongustjórn.

## Deyður av álopi

Í seinastu viku spurdist tey tíðindi, at Elith Godtfred úr Vági var deyður í Grønlandi av mannaávim.

Hann hevur verið í arbeiði hjá Nordafar í Føroyingahavnini. Nú eru tey tíðindi frætt úr Grønlandi, at Elith Godtfred doyði á veg til Godthåb umborð á norskum bjargingarskipi, ið skuldi flyta hann til sjúkrahús vegna skaða, hann hevði fingið av álopi av einum av mannigini á Marite.

Nú hevur Marite verið í Godthåb, har forhoyr hevur verið hildið, og verður har sagt frá:

Skiparin, kokkurin og annar besti-maðurin á Marite vóru á goymsluni hjá Nordafar eftir provianti. Kokkurin var fullur og kom at tjakast við Elith Godtfred, ið var edrúur. Kokkurin sigur seg ikki minnst annað, enn, at hann sló eftir Godtfred aftan á, at hann hevði fingið eina tuflu í ryggin. Goymsluforvaltarin heldur seg hava hoyrt tvey slag. Elith Godtfred datt ikki, men gekk sjálvur til hús. Hann kendi seg illa til passar, men seinni á kvoldi misti hann vitid og doyði á bjargingarskipinum á veg til Godthåb.

Goymsluforvaltarin meinar, at skiparin, sum hevði eina litla kenning, royndi at semja, men Elith Godtfred, hevur skrivað í lummabók sína, at skiparin helt ser, meðan hin sló; men hesum noktar skiparin.

Einaferð seinni í ár kemur sakin fyrri føroyskan rett.

## Ferðsluvánlukkurnar

### STÓRT TAL Á LOSTAÐUM

Meira enn 44.000 fólk lótu liv orsakað av ferðsluvánlukkum í 16 europeiskum londum í árinum 1957 — hetta er næstan 10.000 fleir enn í 1953. Henda vanlukku-øking (20 pst.) var kortini væl minni enn lutvís økingin í talinum av motorvagnum í sama tíðarskeiði (44 pst. fyrri bilar og 80 pst. fyrri motorsyklar.

Hesar upplýsingar eru givnar í statistiskari frágreiðing um ferðsluvánlukkur í Europu í árinum 1957, sum figgarliga starvsnevndin fyrri Europu í hesum døgum hevur sent út.

Sagt verður, at hóast økingin hvat ið víðvikur teimum, ið latið hava liv, hevur verið minni enn økingin av motorvagnum, var talið á dripnum ógvuliga stórt. Tað vaks úr 42.725 í 1956 til 44.059 í 1957. Fyribils-uppperðin fyrri 1958 visir kortini, at helst verða færri enn 44.000, sum latið hava liv orsakað av ferðsluvánlukkum hetta ár.

## ST-hjálpin til tey heimleysu

Tað gongur stóðugt framá við hjálparbeiðnum innan Sameindu Tjóða fyrri tey heimleysu. Áhugin fyrri at veita hjálp er stórir tvørtur um landamark, ikki einans millum landastýri og almennar stovnar, men eisini millum einstaklingar í fjarskotnum londum. Frá einstaklingum og privatum stovnum hevur ST seinastu vikurnar fingið jättulsi um hjálp, ið kemur at veita 700 heimleysu likindi at byrja eina nýggja tilveru.

Býarstýrið í Chelsia í London hevur jättáð 8.000 sterlingspund (um 23. tús. dollar) til at flyta tey heimleysu burtur úr Veihingentypinum í Týskalandi. Fleiri smærri kommunur í Hollandi hava savnað saman pening til virði av 280.000 dollars. Hesin peningur skal fara til Freidrichsfeld- og Omhstede-typini, eisini í Týsklandi, soleiðis at tey, ið har eru stódd eisini kunnu sleppa burtur og skapa sær nýggj heim. Sjálvboðnir borgarastovnar í New Zealandi hava gjørt av at veita ST 28.000 pund (65.000 dollars), so at gjørligt verður at flyta tey heimleysu, ið stódd eru í Neckerbach og Rechenweg.

Ur Belgíu frættist, at teir har hava í hyggju at veita fólkum í týskum, grikskum, italienskum og eysturrikskum typum stóra peningahjálp — talan er um tilsamans 300 menniskju. Eisini í USA fyrireika fleiri stovnar hjálparveitarir.

Talið á lostaðum var eisini høgt í 15 londum vaks tað úr 1.179.714, í 1956 uppí 1.214.597 í 1957. Millum dripin og lostað er stórir prosentlutar tann koyrandi sjálvur og flutningsfólk á motorsykklum, sykklum, scootaram og «knallertum».

## So kroystir eru teir

Javnaðarflokkurin vil samskipa alt okkara innkeyp til landsinnkeyp at fara fram, har ið vorurnar fáast bilgast.

Javnaðarflokkurin vil samskipa alla solu okkara til eina landsolu, so vit kunnu selja har, ið vit fáa mest fyrri okkara framleiðsluvorur.

Tað stríðist lögmaður fyrri. Tað stríðist javnaðarflokkurin fyrri!

Og so siga okkara mótstøðumenn kortini:

«Núverandi lögmaður er einki uttan eitt viljaleyst amboð fyrri eini frekari danskari politiskari imperialismu, sum gjevnur javnaðarflokkin skal gera allar Føroyingar til lyðin politisk amboð.»

So kroystir eru teir, mótstøðumennin, at teir ikki blúgvast við, hvussu grovliga teir málbera seg.

Men teir vinna einki við so ljótum atburði!

## Úr tinginum

Í hesari vikuni hava fleiri mál verið til víðgerðar á tingi.

**Tunellgerð:** Miðkudagin kom til víðgerðar á tingi málini um tunellgerð gjevnur Borðoyanna og í Suðuroynni. Drúgvur gjordist orðadrátturin í hesum máli, og menn vóru ógvuliga misjavnir á máli um, hvar ið byrjað eigur at verða, tá talan er um gerð av samferðsluvegum í Føroyum.

Í sama vídfangi var eisini málið um Oyggjarvegin til víðgerðar. Hetta mál varð nógv umrøtt. Oyggjarvegurin, ið nú er í gerð til Mjorkadals er sostatt komin væl áleiðis. Hvussu fer at verða við tí helminginum, ið eftir er, liggur ikki enn greitt; men tingmenn vóru flest allir á einum máli um, at Oyggjarvegurin eigur nú at verða gjordur, og at tað ikki eigur at verða farið av aftur oynni við vegreiðskapinum áðrenn saman bundið er við Norðurstreym.

Formaðurin í veganevndini, Iversen, helt, at tingmenn fyrst og fremst eiga at hugsa um at fáa teir vegir gjordar línar, ið nú eru í gerð, áðrenn farið verður undir at gera nýggjar vegir, sjálvt um tað eisini er neyðugt.

Málið um tunellgerð og oyggjarvegin vóru beind í figgarnevndina til víðgerðar.

**Veðhald** fyrri lani til Froðbiar sóknar kommunu til havnagerð kr. 200.000 og veðhald fyrri lani til havnagerð fyrri Sands kommunu vóru beind í figgarnevndina.

**Læraralønarlóg.** Uppskotið um nýggja læraralønarlóg hevur verið til 1. víðgerð í tinginum og er beint í nevnd. Orðadráttur gjordist drúgvur í hesum máli.

## Heimsbankin veitir lán til atomkraftstøð

Alheimsbankin hevur jättáð fyrsta lán sitt til at seta upp eina atomkraftstøð.

Lánið er latið statsligum uppbyggingarstovni í Suðuritali, Cassa per il Mezzogiorno, sum letur peningin víðari til serstakt felag, sum við tí endamáli at byggja tilika atomkraftstøð varð stovnað í 1957: Societa Elettro-nucleare Nazionale.

Lánið er 40 milliónir dollars tilsamans. Samlaðu útreiðslurnar at seta upp kraftstøðina eru mettar til 66,4 mill. dollars.

Atomkraftstøðin kemur at verða reist fram við Garigiano-anna, á leiðini millum Rom og Napoli, og hon fær eina megí av 150.000 watt.

## Rúsdrekka og forboð

Hósdagin kom til víðgerðar á tingi mál, ið Vilhelm Nielsen, lögtingsmaður, hevur lagt á ting um forboð fyrri nýtslu av rúsdrekka í lögtinginum og á almennum veitslum.

Tað gjordist drúgv orðaskifti um hetta mál, og mesta tosið snúði seg um rúsdrekkaóskilið í síni heild, meira enn um uppskotið, ið fyrri lá.

Summir tingmenn vóru beinleiðis firtir og hildu, at hetta var formermísi móti tingmonnum, at teir nú skuldu verða so illa farnir, at forboð mátti setast fyrri teirra ólevnað í drykkjuskapi.